

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie XI./2019
Senát III

Uznesenie:

spisová značka	III. ÚS 58/2019
populárny názov	Zodpovednosť za škodu - zjazdnosť vozovky
sudca spravodajca	Mojmír Mamojka
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	22.10.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Zodpovednosť za škodu vzniknutú poškodením osobného motorového vozidla z dôvodu závady zjazdnosti vozovky možno pričítať subjektu, ktorý má povinnosť udržiavať vozovky zjazdné, pričom sa jedná o objektívnu zodpovednosť, ak sú splnené všetky predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu. V prejednávanej veci ale sťažovateľka nepreukázala taký stav vozovky, ktorý by zapríčiňoval jej nezjazdnosť, teda nepreukázala tvrdenú príčinu vzniku škody a preto nemohlo dôjsť k vzniku zodpovednosti žalovaného a teda nebolo na mieste od žalovaného žiadať, aby sa vyvíňoval zo zodpovednosti, ak tá vôbec nevznikla.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka sa žalobou podanou proti odporcovi Správa ciest Žilinského samosprávneho kraja domáhala náhrady škody za poškodenie jej osobného motorového vozidla jeho zavinením. Vo veci najprv rozhodol Okresný súd Žilina (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom, ktorým zaviazal odporcu zaplatiť sťažovateľke žalovanú istinu. Na základe podaného odvolania zo strany žalovaného krajský súd rozsudkom zrušil rozsudok okresného súdu a vec okresnému súdu vrátil na ďalšie konanie. Následne okresný súd rozhodol rozsudkom tak, že sťažovateľkinu žalobu zamietol. Sťažovateľka podala proti rozsudku okresného súdu odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom krajského súdu tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil. Následne podala sťažovateľka proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie, o ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením rozhodol tak, že ho odmietol v zmysle § 447 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov.
z odôvodnenia	Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľky spočíva v namietanom porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu. Uviedla, že tento vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom namietala, že krajský súd sa v ňom nevysporiadal so zásadnými skutočnosťami a námietkami sťažovateľky, a preto ho považuje za arbitrárny.

	<p>Dodala, že nesprávny výklad pojmu námraza a skutočnosť, že odporca sa nijako nevyvinil spod svojej zodpovednosti, boli hlavnými sťažovateľkinými argumentmi, na ktoré zo strany krajského súdu nebola v napadnutom rozsudku krajského súdu daná špecifická odpoveď.</p> <p>K porušeniu práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru</p> <p>Po preštudovaní veci ústavný súd poukazuje na napadnutý rozsudok krajského súdu, ktorý po zhrnutí jednotlivých podkladov a svedeckých výpovedí v relevantnej časti uviedol, že žalobkyňa tvrdila a snažila sa preukázať, že príčinou dopravnej nehody, pri ktorej došlo aj k poškodeniu jej vozidla, bola nezjazdnosť komunikácie zapríčinená poľadovicou. Už prvostupňový súd po vyhodnotení jednotlivých dôkazov a právnom posúdení veci dospel k záveru, že navrhovateľka nepreukázala taký stav vozovky, ktorý by zapríčiňoval jej nezjazdnosť, teda že by na vozovke bola taká závada v zjazdnosti, ktorá by bola príčinou vzniku dopravnej nehody. Ohľadne určitých skutočností dôkazné bremeno zaťažuje toho účastníka, ktorý tieto skutočnosti tvrdí a vyvodzuje z nich pre seba priaznivé právne dôsledky. Záver o tom, že účastník neunesol dôkazné bremeno, možno urobiť len vtedy, ak zhodnotenie dôkazov, ktoré boli v konaní vykonané, neumožňuje súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia účastníka a ani o tom, že by bolo nepravdivé. Ak teda navrhovateľka tvrdila, že príčinou škody bola nezjazdnosť komunikácie a za tento stav, resp. za neodstránenie nezjazdnosti zodpovedá odporca, takáto skutočnosť v konaní preukázaná nebola.</p> <p>Podľa posúdenia ústavného súdu krajský súd ústavnoprávne relevantným a udržateľným spôsobom uviedol závery, na základe ktorých dospel k potvrdzujúcemu rozsudku. V odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu ústavný súd nezhliadol také nedostatky, ktoré by ho oprávňovali na vyslovenie záveru o porušení sťažovateľkou označených základných práv podľa ústavy a listiny a práva podľa dohovoru.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmieta ako zjavne neopodstatnenú.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	arbitrárnosť práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu náhrada škody (ujma)-majetková ujma

spisová značka	III. ÚS 69/2019
populárny názov	Zastavenie trestného stíhania
sudca spravodajca	Mojmír Mamojka
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	29.10.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1
analytická právna veta	Vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo podanie obžaloby na súde prokurátorom nie je súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy vo vzťahu k oznamovateľovi. Vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho

	<p>potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatelom trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania o tom, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatelom a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych hmotných práv oznamovateľa trestného činu. Oznamovateľ má právo len na to, aby jeho oznámenie, opravné prostriedky, resp. podnety boli vybavené kompetentným orgánom činným v trestnom konaní v kontexte jeho zákonného zmocnenia a v rozsahu jeho kompetencií.</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením policajta Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Nitre bolo zastavené trestné stíhanie vedené pre trestný čin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka vystupujúca v právnom postavení oznamovateľky a poškodenej sťažnosť, o ktorej rozhodol prokurátor okresnej prokuratúry napadnutým uznesením tak, že ju zamietol ako nedôvodnú.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti vyslovila nespokojnosť s obsahom napadnutého uznesenia, ako aj s postupom prokurátora okresnej prokuratúry, ktorý predchádzal jeho vydaniu, keďže je toho názoru, že napadnuté uznesenie je svojvoľné, arbitrárne a nepreskúmateľné, pričom prokurátor okresnej prokuratúry sa nielen nijako nevysporiadal s rozhodujúcimi argumentmi sťažovateľky uvedenými v sťažnosti, ale v rozpore so skutkovým a právnym stavom ignoroval i prebiehajúce trestné konanie vo veci vydierania spoločníkov, ako aj súdne konanie vo veci neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia.</p> <p>K porušeniu práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy</p> <p>Ústavný súd už v mnohých svojich rozhodnutiach uviedol, že právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo na podanie obžaloby na súde prokurátorom nie je súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 198/03). Oznamovateľ, ktorý tvrdí, že je poškodený trestným činom, nemá ústavou zaručené základné právo, aby na podklade jeho trestného oznámenia bolo určité konanie kvalifikované ako trestný čin a vznesené obvinenie konkrétnej osobe. Posúdenie, či je dôvod na začatie trestného stíhania alebo je potrebné prijať iné rozhodnutie v trestnom konaní, je vo výlučnej právomoci orgánov činných v trestnom konaní. Ústavnému súdu ako nezávislému súdnemu orgánu ochrany ústavnosti nepatrí preskúmavať ich rozhodnutia a postupy, pokiaľ namietané porušenie zákonnosti nemá súčasne za následok aj porušenie základného práva alebo slobody.</p> <p>V obdobných prípadoch ústavný súd vyslovil (IV. ÚS 55/09, IV. ÚS 180/09), že vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatelom trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania o tom, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatelom a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych hmotných práv oznamovateľa trestného činu.</p> <p>Ústavný súd ďalej podotýka, že právu dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry, zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným postupom sa podaním zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyzhromačovať, avšak súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je aj právo, aby príslušné orgány prokuratúry jej podaniu v tomto prípade (sťažnosti) aj vyhovel v súlade s jej predstavami (m. m. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06, I. ÚS 228/2013).</p> <p>Podľa stabilnej rozhodovacej praxe ústavného súdu má sťažovateľka právo len na to, aby jej oznámenie, opravné prostriedky, resp. podnety boli vybavené kompetentným orgánom činným v trestnom konaní v kontexte jeho zákonného</p>

	<p>zmocnenia a v rozsahu jeho kompetencií. Zákonnou povinnosťou okresnej prokuratúry bolo teda na sťažnosť sťažovateľky primeraným spôsobom reagovať. Túto povinnosť okresná prokuratúra splnila a skutočnosť, že nepostupovala v súlade s predstavami sťažovateľky a nedala jej odpoveď na všetky námietky, nemôže bez ďalšieho viesť k záveru, že jej bolo upreté aj právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Pri vybavení sťažovateľkinho podania okresná prokuratúra (vychádzajúc aj z argumentácie sťažovateľky) zamietla jej sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa a svoje skutkové zistenia opierajúce sa o relevantnú právnu úpravu (Trestný poriadok a Obchodný zákonník) a najmä závery vychádzajúce aj z vyšetrovacieho spisu primeraným a dostatočným spôsobom odôvodnila.</p> <p>Ústavný súd nepovažuje odôvodnenie napadnutého uznesenie ako arbitrárne, svojvoľné a nepreskúmateľné, ako to v podstatnom tvrdí sťažovateľka. Právo na náležité odôvodnenie rozhodnutí orgánov štátu nie je možné chápať absolútne v zmysle, že konajúca prokuratúra je povinná detailne vysvetľovať každé tvrdenie strany, resp. účastníka, pokiaľ z jeho uznesenia je dostatočne zrejmé, aké tvrdenia považoval za rozhodné pre svoje rozhodnutie. Ústavný súd nezistil po preskúmaní ústavnej sťažnosti a jej príloh žiadne ústavnoprávne vady napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry, ktoré by odôvodňovali zásah do napadnutého uznesenia v súlade s jeho právomocami.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmieta ako zjavne neopodstatnenú.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEF a iných súdov	<p>rozhodnutie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 42/00 rozhodnutie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 238/02</p> <p>rozhodnutie ÚS SR sp. zn. III. ÚS 198/03</p>
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	<p>konanie pred ústavným súdom-podmienky konania pred ústavným súdom trestné konanie-trestné oznámenie prokurátor, prokuratúra arbitrárnosť trestný čin</p>

spisová značka	III. ÚS 83/2019
populárny názov	Náhrada nemajetkovej ujmy
sudca spravodajca	Peter Straka
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	05.11.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 11 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 26 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 35 ods. 1</p>

<p>analytická právna veta</p>	<p>Ak sťažovateľka nepredpokladala taký výklad ustanovení zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti, ktorý umožňuje zaviazat' ju na náhradu nemajetkovej ujmy, nemôže to znamenať, že jej povinnosť platiť, bude predstavovať neoprávnený zásah do práva vlastníť majetok v zmysle čl. 20 ods. 1 Ústavy a čl. 11 ods. 1 Listiny. Ústavný súd nevidí ani žiaden súvis medzi napadnutými rozhodnutiami a právom sťažovateľky podnikat' v zmysle čl. 35 ods. 1 Ústavy a čl. 26 ods. 1 Listiny, ktoré podľa judikatúry zahŕňa právo výkonu hospodárskej činnosti podľa svojho uváženia. Sťažovateľke sa týmito rozhodnutiami nebráni podnikat' v ňou zvolenom odvetví poistenia ani sa nimi nebráni prispôbiť svoje podnikanie novým podmienkam, ktoré podľa sťažovateľky vznikli prijatím uvedeného výkladu § 4 ods. 2 písm. a) zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti.</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľka je poisťovňou podnikajúcou na základe príslušného povolenia pre odvetvie povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, u ktorej bol proti tejto zodpovednosti poistený aj vodič motorového vozidla, ktorý spôsobil dopravnú nehodu, ktorou bolo zasiahnuté do osobnostných práv troch fyzických osôb. Tieto osoby sa ako žalobcovia pred Okresným súdom Brezno (ďalej len „okresný súd“) domáhali náhrady nemajetkovej ujmy tak voči vodičovi ako žalovanému v 1. rade, ako aj voči sťažovateľke – jeho poisťovateľovi ako žalovanému v 2. rade. Okresný súd rozsudkom tejto žalobe čiastočne vyhovel voči obom žalovaným a krajský súd rozsudkom tento rozsudok potvrdil. Vo vzťahu k sťažovateľke krajský súd odôvodnil vyhovujúci rozsudok v zásade odkazom na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 24. októbra 2013 vo veci C-22/12. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, ktoré najvyšší súd odmietol.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>K porušeniu práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy a podľa čl. 11 ods. 1, čl. 26 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd</p> <p>Sťažovateľka predovšetkým namieta, že najvyšší súd neposúdil ako odňatie možnosti konať pred súdom postup súdov nižších stupňov, ktoré jej nedoručili podanie žalovaného v 1. rade, ale ho len oboznámili na pojednávaní. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína judikatúru samotného najvyššieho súdu, podľa ktorej podmienka prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f) OSP nie je splnená v prípade, že sa účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom pre časť konania do takej miery, že účastník následne mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania napr. tým, že mohol podať proti rozsudku, ktorý mu bol riadne doručený, odvolanie (judikát R 39/1993). Tieto závery vo svojej judikatúre akceptoval aj ústavný súd (porov. v tomto zmysle napr. uznesenia sp. zn. II. ÚS 869/2015, II. ÚS 7/2018). Z údajov samotnej sťažovateľky je zjavné, že ňou tvrdená vada sa mala vyskytnúť v januári 2011, pričom okresný súd rozhodol vo veci rozsudkom z 5. februára 2014 a krajský súd o odvolaní sťažovateľky rozhodol rozsudkom z 30. júla 2015. Aj keby teda bola pravda, že nedoručenie vyjadrenia žalovaného v 1. rade (teda účastníka vystupujúceho na tej istej strane konania ako sťažovateľka) bol nesprávny postup súdu, sťažovateľka mala dostatok možnosti uplatniť svoj vplyv na výsledok konania tak pred súdom prvého stupňa, ako aj pred odvolacím súdom. Ústavný súd preto nepovažuje záver najvyššieho súdu o tom, že tým nebola sťažovateľke odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) OSP, za neodôvodnený alebo arbitrárny.</p> <p>Sťažovateľka ďalej namietala arbitrárnosť rozsudkov okresného súdu a krajského súdu a v nadväznosti na to aj uznesenia najvyššieho súdu, keď tento mal práve kvôli tejto arbitrárnosti uznať jej dovolanie za prípustné podľa § 237 písm. f) OSP tak, ako to vložil vo svojej judikatúre (R 2/2016). Je teda zjavné, že záver o porušení práv sťažovateľky odmietnutím jej dovolania je závislý na tom, či sa budú za arbitrárne považovať rozsudky okresného súdu a krajského súdu. Oproti názoru sťažovateľky však ústavný súd tieto rozsudky za arbitrárne nepovažuje. Je pravdou, že v čase podania ústavnej sťažnosti existovali rôzne názory na výklad § 4 ods. 2 písm. a) zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti a na to, či poisťovateľ zodpovedá aj za nároky, ktoré je</p>

	<p>povinný uspokojiť jeho poistený z titulu náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá vznikla obetiam dopravnej nehody zásahom do ich osobnostných práv podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Medzičasom však záver, že eurokonformný výklad citovaného ustanovenia, zohľadňujúci rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 24. októbra 2013 vo veci C-22/12, nemožno považovať za arbitrárny, sa stal pevnou súčasťou rozhodovacej praxe ústavného súdu (porov. najmä nález sp. zn. II. ÚS 695/2017, ktorým bol zrušený aj sťažovateľkou citovaný rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 301/2012, ale tiež uznesenia sp. zn. I. ÚS 474/2016 alebo I. ÚS 310/2019).</p> <p>Na základe uvedeného tak ústavný súd uzatvára, že rozsudok krajského súdu, ktorý z uvedeného právneho názoru takisto vychádza, nemožno považovať za arbitrárny, a tak je zjavne bezdôvodná námietka sťažovateľky, že by jeho arbitrárnosťou došlo k porušeniu jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny. V dôsledku toho potom nemožno považovať za arbitrárne ani uznesenie najvyššieho súdu, ktoré samo nepovažovalo tento rozsudok za arbitrárny. V súlade s tým je potom vylúčené aj to, aby aplikáciou takto vyloženého § 4 ods. 2 písm. a) zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti došlo k zásahu do práva sťažovateľky vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny. Povinnosť poskytovať poistné plnenie poškodeným (osobám dotknutým zásahom) vyplýva sťažovateľke zo zákona a z toho, že škodcom (pôvodcom zásahu) je osoba, ktorá je poistená z poistnej zmluvy, ktorú sťažovateľka riadne uzavrela. Sťažovateľka pritom ani netvrdila, že by v prerokúvanej veci nebola poisťovateľkou žalovaného v 1. rade. To, že sťažovateľka pri uzavretí poistnej zmluvy nepredpokladala, že bude musieť uspokojovať aj nároky na náhradu nemajetkovej ujmy, teda že nepredpokladala taký výklad ustanovení zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti, nemôže znamenať, že jej povinnosť platiť bude predstavovať neoprávnený zásah do práva vlastníť majetok v zmysle citovaných ustanovení ústavy a listiny. Konečne, ústavný súd nevidí ani žiaden súvis medzi napadnutými rozhodnutiami a právom sťažovateľky podnikat' v zmysle čl. 35 ods. 1 ústavy a čl. 26 ods. 1 listiny, ktoré podľa judikatúry zahŕňa právo výkonu hospodárskej činnosti podľa svojho uváženia (porov. II. ÚS 70/97, PL. ÚS 7/96 či PL. ÚS 37/99). Sťažovateľke sa týmito rozhodnutiami nebráni podnikat' v ňou zvolenom odvetví poistenia ani sa nimi nebráni prispôbiť svoje podnikanie novým podmienkam, ktoré podľa sťažovateľky vznikli prijatím uvedeného výkladu § 4 ods. 2 písm. a) zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmieta ako zjavne neopodstatnenú.</p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESJP a iných súdov	rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-22/12
súvisiace právne predpisy	
kľúčové slová	ujma, náhrada škody-nemajetková ujma poistenie, poistné

spisová značka	III. ÚS 96/2019
populárny názov	Náhrada trov konania a späťvzatie žaloby
sudca spravodajca	Peter Straka
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	12.11.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Charta základných práv Európskej únie čl. 20 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1

	<p>Ústava Slovenskej republiky čl. 47 ods. 3 Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 37 ods. 3 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 38 ods. 2 Charta základných práv Európskej únie čl. 47 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach (uverejnený v zbierke vyhláškou ministra zahraničných vecí č. 120/1976 Zb.) čl. 14 ods. 1</p>
analytická právna veta	<p>Nárok na náhradu trov konania v prípade späťvzatia žaloby žalobcom sa posudzuje podľa zásady procesnej zodpovednosti za zavinenie uvedenej v § 256 ods. 1 CSP. Konajúci súd sa pri posudzovaní tejto otázky riadi doteraz zisteným skutkovým stavom a jeho právnym posúdením. Uvedené platí o to väčšmi, ak žalobca vzal žalobu späť po tom, ako súd na základe oboznámenia sa s dôkazmi predloženými stranami sporu vyslovil svoje predbežné právne posúdenie v zmysle § 181 ods. 2 CSP.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovatelia boli v právnom postavení žalovaných v 1. a 2. rade v spore vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“), v ktorom sa žalobkyňa domáhala určenia, že záložné právo na spoluvlastnícky podiel žalovaného v 1. rade (sťažovateľ) s veľkosťou 1/2 z nehnuteľnosti zriadené v prospech žalovanej v 2. rade (sťažovateľka) neexistuje, respektíve alternatívne vydania rozhodnutia, že záložná zmluva uzavretá medzi žalovanými (sťažovateľmi) je neplatná. Zo strany žalobkyne došlo následne k späťvzatiu žaloby, s čím sťažovatelia v postavení žalovaných súhlasili. Okresný súd uznesením, ktorým rozhodol o zastavení konania, zaviazal sťažovateľov na náhradu trov konania žalobkyne v plnom rozsahu. Sťažovatelia sa proti výroku okresného súdu o náhrade trov konania odvolali a Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým uznesením uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania potvrdil.</p>
z odôvodnenia	<p>K porušeniu práva podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy, čl. 36 ods. 1, čl. 37 ods. 3 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, čl. 14 bod 1 prílohy č. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, čl. 6 ods. 1 Dohovoru a čl. 20 a čl. 47 Charty Európskej únie</p> <p>V okolnostiach tejto veci chce ústavný súd poukázať na svoju konštantnú judikatúru, v zmysle ktorej rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi prislúcha zásadne týmto súdom. Ústavný súd preto iba celkom výnimočne preskúmava rozhodnutie všeobecných súdov o trovách konania. Problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (IV. ÚS 248/08).</p> <p>Zastavenému konaniu o určení neexistencie záložného práva predchádzalo konanie vedené na okresnom súde medzi žalobkyňou a sťažovateľom o vysporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti. Po skončení tohto konania žalobkyňa zistila, že na podiel sťažovateľa vo výške 1/2 (žalovaného v 1. rade) je v katastri na uvedenej nehnuteľnosti zapísané záložné právo v prospech sťažovateľky (žalovanej v 2. rade). Toto záložné právo znemožňovalo výkon rozhodnutia, ktorým bol nariadený predaj nehnuteľnosti v podielovom spoluvlastníctve žalobkyne a sťažovateľa. Žalobkyňa sa preto žalobou domáhala voči sťažovateľom ako žalovaným v 1. rade a 2. rade určenia, že záložné právo na nehnuteľnosti, ktorej je podielovou spoluvlastníčkou, neexistuje, alternatívne určenia, že záložná zmluva uzavretá medzi sťažovateľmi je neplatná. Zriadenie záložného práva na nehnuteľnosti na základe pôžičky, ktorú mala sťažovateľka (žalovaná v 2. rade) poskytnúť sťažovateľovi (žalovanému v 1. rade), ktorí spolu žijú v spoločnej domácnosti, považovala žalobkyňa za účelové. Ako ústavný súd z odôvodnenia uznesenia okresného súdu zistil, sťažovatelia (žalovaní) so</p>

žalobou nesúhlasili a žiadali ju zamietnuť v celom rozsahu. Žalobkyňa vzala žalobu späť v priebehu konania v čase, keď už okresný súd vykonal podrobné dokazovanie vo veci samej a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. Potom, ako okresný súd na poslednom pojednávaní oboznámil strany sporu v súlade s § 181 ods. 2 CSP so svojím predbežným právnym posúdením veci, aj pod vplyvom tohto právneho názoru okresného súdu mala sťažovateľka (žalovaná v 2. rade) „dôrazne“ vyzvať sťažovateľa (žalovaného v 1. rade) na predčasné vrátenie pôžičky. Podľa oznámenia sťažovateľov adresovaného okresnému súdu sťažovateľ svoju pôžičku sťažovateľke riadne vrátil a zánikom zabezpečenej pohľadávky zaniklo aj záložné právo, ktorého neexistencia, prípadne neplatnosť bola predmetom sporu v merite veci. Až na základe tohto úkonu sťažovateľov žalobkyňa vzala žalobu späť a žiadala konanie zastaviť, keďže odpadol predmet konania.

Vzhľadom na uvedené dospel ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu k záveru, že v tomto prípade nemožno hovoriť o extrémnom vybočení krajského súdu pri interpretácii a aplikácii príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku o náhrade trov konania v prípade späťvzatia žaloby žalobcom. Je nepochybné a zrejmé, že okresný súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania aplikoval zásadu procesnej zodpovednosti za zavinenie uvedenú v § 256 ods. 1 CSP, čo jednoznačne konštatoval aj krajský súd. V tejto súvislosti musel okresný súd posúdiť dôvodnosť podanej žaloby a skutočnosť, či k jej späťvzatiu došlo na základe správania žalovaných, teda sťažovateľov v tejto veci. Okresný súd aj krajský súd, ktorý napadnutým uznesením rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil, dospeli na základe dokazovania, ktoré bolo do momentu výmazu záložného práva v merite veci realizované, k opodstatnenému záveru, že žaloba bola podaná dôvodne. Späťvzatie žaloby zo strany žalobkyne bolo až dôsledkom splnenia záväzku medzi sťažovateľom a sťažovateľkou a výmazom záložného práva, t. j. keď predmet sporu odpadol.

Ústavný súd neidentifikoval v tomto závere všeobecných súdov žiadne známky svojvôle či arbitrárnosti, najmä vzhľadom na už popísaný skutkový stav, ktorý nespochybniteľne vyplýva aj z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu. Krajský súd sa vysporiadal s námietkami sťažovateľov relevantne a dostačujúco. Ak sťažovatelia namietali, že všeobecné súdy mali absolútne vybočiť z príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku tým, že odôvodnili svoje rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania aj „spravodlivým usporiadaním vzťahov“ medzi stranami sporu, nemožno im podľa ústavného súdu prisvedčiť, keďže aj ústavný súd už judikoval, že ustanovenie § 256 ods. 1 CSP sleduje v prvom rade spravodlivé usporiadanie vecí, a preto je nevyhnutné pri jeho výklade uprednostniť výklad umožňujúci presadenie cieľa zákonodarcu (II. ÚS 49/2018). Ústavný súd preto konštatuje, že napadnutým uznesením krajského súdu nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto túto časť sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť.

V súvislosti s namietaným porušením práv na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 14 bodu 1 paktu a práv vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia žiadnym spôsobom nešpecifikovali, ako mali byť napadnutým uznesením krajského súdu porušené uvedené práva, a ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia neidentifikoval nič, čo by naznačovalo, že by k porušeniu týchto práv sťažovateľov došlo. Ústavný súd preto dospel k záveru, že medzi namietaným porušením týchto práv sťažovateľov a napadnutým uznesením neexistuje príčinná súvislosť a je potrebné aj túto časť sťažnosti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť.

Sťažovatelia v sťažnosti medzi namietanými porušeniami svojich základných

	<p>práv označili aj čl. 20 charty (právo na rovnosť pred zákonom) a čl. 47 charty (právo na spravodlivý súdny proces). V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že vo veci sťažovateľov, kde všeobecné súdy rozhodovali o náhrade trov konania pri späťvzátí žaloby, sa už na prvý pohľad neaplikuje právo Európskej únie, a preto charta nie je na vec sťažovateľov aplikovateľná (obdobne I. ÚS 641/2017, III. ÚS 426/2016, III. ÚS 646/2016, II. ÚS 45/2017, II. ÚS 123/2017). Ústavný súd preto aj túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmieta ako zjavne neopodstatnenú.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	rozhodnutie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 248/08
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	trovy konania občianske súdne konanie-Civilný sporový poriadok práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.